

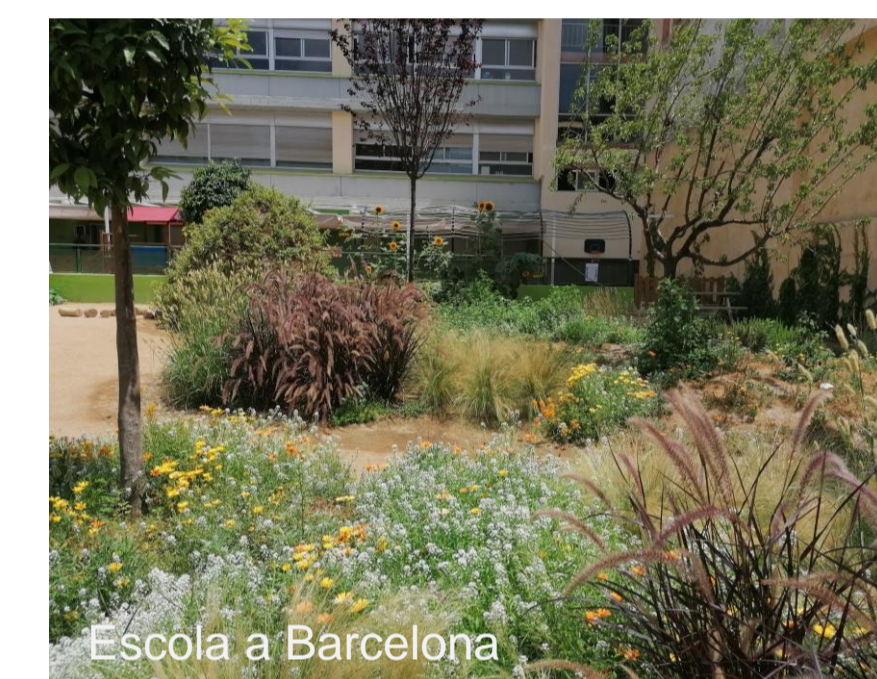
Autora: Isabel Ruiz Mallén (Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació, Universitat Oberta de Catalunya)

Objectius

El projecte de recerca COOLSCHOOLS analitza els beneficis de la renaturalització i adaptació al canvi climàtic dels patis escolars a ciutats europees, entre ells, els impactes a nivell pedagògic i en l'accés residencial a la natura urbana que tenen implicacions per l'educació climàtica des d'una perspectiva de justícia ecosocial.

Contextualització

El 43% de les escoles de les ciutats europees estan exposades a almenys 2°C més de temperatura que la mitjana regional (European Climate and Health Observatory 2022). La renaturalització dels patis escolars mitjançant solucions basades en la naturalesa pot reduir la vulnerabilitat dels infants a l'augment de temperatura, i proporcionar múltiples co-beneficis però encara estan poc explorats.

Activitats o experiències més rellevants i agents implicats

Les ciutats de París, Barcelona, Brussel·les i Rotterdam estan implementant programes o projectes municipals per renaturalitzar els patis escolars i adaptar-los al canvi climàtic (per ex.: Transformem els patis a Barcelona, Projecte Oasis a París).

El projecte europeu de recerca COOLSCHOOLS (2022-2025) avalua els múltiples co-beneficis d'aquestes intervencions a través de sis dimensions d'anàlisi: 1) desenvolupament cognitiu i conductual; 2) accessibilitat i equitat; 3) percepcions de seguretat; 4) gestió de la biodiversitat; 5) governança inclusiva; i 6) educació climàtica transformadora.

Algunes metodologies utilitzades per avaluar els impactes a nivell educatiu consisteixen en l'observació participativa per a documentar els usos que l'alumnat fa del pati i els seus diferents elements, les entrevistes amb mestres, famílies, arquitectes i tècnics municipals per entendre qui i com participa i utilitza el pati després de la transformació, i els tallers d'escenaris de futur amb infants i adults per a plantejar accions per arribar a futurs desitjables i realistes que promoguin els patis com a espais d'aprenentatge.

Canvis i transformacions aconseguides

Resultats preliminars mostren que transformar els patis escolars en **refugis climàtics basats en la naturalesa**:

- afavoreix la **convivència i la inclusió de gènere** al proporcionar espais de joc multifuncionals,
- promou **l'atenció durant l'aprenentatge** al generar espais de confort,
- fomenta la connectivitat verda urbana per la riquesa d'espècies de vegetació i insectes que acullen, oferint **noves oportunitats d'aprenentatge** per l'alumnat, i
- redueix les **desigualtats en l'accés al verd urbà** i proporciona **beneficis per la salut** dels infants.

Conclusions

La mirada pedagògica als patis transformats és encara insuficient. Molts docents reconeixen sentir-se insegurs a l'hora de plantejar activitats curriculars al pati per manca de formació. És necessari desenvolupar aquestes capacitats oferint eines i recursos, i acompanyar-ho amb la revisió del PEC per a que els patis es visualitzin i utilitzin com a espais d'aprenentatge.

Referències i més informació

<https://coolschools.eu>

Ruiz-Mallén, I. et al. (2023). *Refugios climáticos escolares basados en la naturaleza: evaluación desde una perspectiva interdisciplinaria*. A: (p. 61-77) Satorras (coords.). Revista Papers 65: Ciutats enfront l'Emergència Climàtica: Claus per una transició justa. Barcelona: Institut Metròpoli.